

og det ærede Medlem fra Ringkøbing have stillet Kandidater op i de Moderates Kredse, ogsaa ved de senere Valg, faar man en Følelse af, at Spartanerne vistnok have ment, at nu formerede Heloterne sig for stærkt, og saa sendte de nogle unge Spartanere ud paa Jagt efter dem. „De maatte dyrke Markerne og fulgte med Hæren i Krig som letbevæbnede.“ Jeg ved ikke, om der udtrykkelig her kan være sigtet til den højtærede Konseilspræsident, men Udtrykket er ellers ikke daarligt. „Deres ulykkelige Vilkaar bragte dem ofte til at gøre Oprør, men de bleve hver Gang kuede paa ny og kun undertrykte endnu værre.“ Naar jeg lægger Mærke til den Maade, hvorpaa man har bragt de Moderate ind under Reformpartiets nye Program, maa jeg indrømme, at der er noget i den Beskrivelse af Heloterne, der ogsaa passer paa de Moderates Forhold til Reformpartiet. Det kan godt være, at de Moderate ere Heloter alligevel, skønt man den Gang saa bestemt sagde, de ikke vare det. For det gør ikke Sagen bedre, at Spartanerne, som undertvang Heloterne den Gang, kunde være tilbøjelige til at antage adskillige af Heloternes Sæder og Skikke. Det vide vi have tidt været Tilfældet med erobrende Folk. Det sagde man om Perserne, der til at begynde med vare et haardført Folk, at de antog de blødgigtige Mederes Skikke. Det kan være, at det tidt er saadan endnu, og saadan er det ogsaa gaaet med Reformpartiet. De have undertvunget de Moderate, men lidt efter lidt taget deres Sæder og Skikke, hele de Moderates Politik, deres Opgivelser- og Forligspolitik, og det er den Politik, de drive den Dag i Dag.

Der kan imidlertid tænkes en anden Forklaring paa, at de Moderate uden at kny — det vil sige uden i Aar at kny, for i Fjor knyede de — ere gaaede ind under Reformpartiets Program. Det kan jo tænkes, at de Moderate have saa længe set paa den Maade, hvorpaa Reformpartiet har drevet Politik, at de, naar de have tænkt paa Reformpartiets Program og jævnført det med Reformpartiets Politik, have sagt: Det har ikke saa meget at sige, hvad der staaer skrevet, for det er ikke saa slemt ment, som det er skrevet. Her staaer Reformpartiet og har staaet gennem Tiderne med et Program, som ser ganske radikalt ud, men det gør ingenting, for naar det kommer til Stykket, løbe de fra de hele Krav og nøjes med de halve, det have vi set paa Retsreformen, paa Valgretssagen, paa Militærsagen, og naar det er Tilfældet — saadan

kan de Moderate have tænkt —, hvorfor kunne vi saa ikke ogsaa godt føre moderat Politik med radikalt Program? Det kan være en af Grundene til, at de Moderate saa let have kunnet finde sig tilfredse med det Program, „de 27“ have udsendt.

Den højtærede Konseilspræsident forsvarede stærkt Sammensmeltningen med Højre ved Landstingsvalgene. Ja, en saadan Sammensmeltning er den højtærede Konseilspræsident jo en Mester i. Der er vel ikke nogen i denne Sal, naar vi lige undtage det ærede Medlem fra Hillerød (Dinesen), som kan maale sig med ham i Sammensmelteri, og derfor er det ogsaa saa rimeligt, at han fører Forsvaret. I 90'erne var han ogsaa en Mand, som stod i Spidsen for Sammensmeltningen mellem de Moderate og Højre. Jeg kan huske, at en Gang var der en Mand, som havde skrevet en Vise om det Sammensmelteri, og i den stod der:

„Nu smelte vi sammen, og nu gøre vi Gavn,
fra Skagen og lige til Gedser.

Selv Højremænd ta'r Ridder Berntsen i
Favn,

og Bojsen den lille Professor.“

Allerede den Gang var den højtærede Konseilspræsident Berntsen bekendt som en Mand, der nærede blide Følelser overfor Højre. Derfor er det ikke saa underligt, at han gør det endnu. Den Gang skulde han blot være kommen til den nuværende Landbrugsminister, saa skulde han nok have faaet læst og paaskrevet for sin Sammensmeltning. Den højtærede Landbrugsminister siger naturligvis ikke noget nu, han maa i saadanne politiske Forhandlinger lade sin Konseilspræsident tale for sig. Jeg mindes en Forhandling i 1905, hvor det var den højtærede Konseilspræsident og det ærede Medlem fra Ringkøbing, som den Gang var Konseilspræsident, der forhandlede med hinanden om Forholdet mellem Reformpartiet og de Moderate. Da bebrejdede den nuværende Konseilspræsident den nuværende Landbrugsminister, som den Gang endnu kun var det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds, at han vilde bessermachen. Han sagde, at det ærede Medlems Beskedenhed tillod ham ikke at lade Konseilspræsidenten være Ordfører. Nu er der vist ingen Tvivl om, at den højtærede Landbrugsministers Beskedenhed tillader ham at lade sin Konseilspræsident være Ordfører. Han er vokset i Kundskab siden den Gang, selvfølgelig er han ogsaa vokset i Beskedenhed siden den Gang. Særlig maa han det, naar han har en Konseilspræsident, der i den